

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

20–24. septembar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 24. 9. 2021.	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.455,48	0,51%	37,24%
Dow Jones Industrial	SAD	34.798,00	0,62%	29,77%
NASDAQ	SAD	15.047,70	0,02%	41,00%
Dax 30	Nemačka	15.531,75	0,27%	23,20%
CAC 40	Francuska	6.638,46	1,04%	39,39%
FTSE 100	Velika Britanija	7.051,48	1,26%	21,10%
NIKKEI 225	Japan	30.248,81	-0,82%	31,02%
Shanghai Composite	Kina	3.613,07	-0,02%	12,10%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,70%	0,8	0,4
	10y	-0,23%	5,2	27,2
Francuska	2y	-0,70%	-0,8	-4,3
	10y	0,11%	6,4	33,8
Španija	2y	-0,59%	1,2	-8,3
	10y	0,41%	5,4	16,0
Italija	2y	-0,48%	0,5	-25,6
	10y	0,78%	5,7	-11,3
UK	2y	0,38%	9,4	43,1
	10y	0,93%	7,9	70,6
SAD	2y	0,27%	4,7	13,8
	10y	1,45%	8,9	78,7
Kanada	2y	0,50%	4,2	24,6
	10y	1,38%	9,3	82,0
Japan	2y	-0,13%	0,0	2,3
	10y	0,06%	0,7	4,9

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,1716	-0,09%	0,45%	USD/EUR	0,8535	0,07%	-0,45%
EUR/GBP	0,8565	0,42%	-6,35%	USD/GBP	0,7311	0,49%	-6,77%
EUR/CHF	1,0836	-0,87%	0,30%	USD/CHF	0,9249	-0,78%	-0,15%
EUR/JPY	129,76	0,60%	5,50%	USD/JPY	110,75	0,70%	5,02%
EUR/CAD	1,4835	-0,68%	-4,75%	USD/CAD	1,2663	-0,60%	-5,18%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR				LIBOR							
	Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,57%	0,2	-1,8	0,05%	0,0	-1,0	0,05%	0,0	-0,4	-0,72%	0,2	-0,8
1M	-0,55%	0,9	-2,2	0,09%	0,2	-6,3	0,05%	0,3	-0,2	-0,78%	0,4	2,2
3M	-0,54%	0,5	-4,5	0,13%	0,8	-9,3	0,09%	1,6	2,0	-0,75%	0,5	0,8
6M	-0,52%	0,3	-5,5	0,16%	0,3	-11,6	0,15%	3,6	5,2	-0,72%	0,5	0,7
12M	-0,49%	0,2	-5,7	0,23%	0,5	-14,2	0,34%	8,3	17,7	-0,58%	0,7	0,7

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	28. 10. 2021.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00–0,25	-1,00	15. 3. 2020.	3. 11. 2021.	0,00–0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	4. 11. 2021.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	27. 10. 2021.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	16. 12. 2021.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

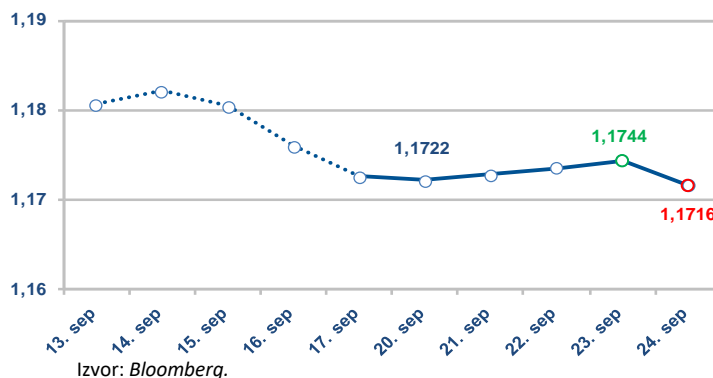
U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,09% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1684 do 1,1755 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1716 do 1,1744 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom ovog izveštajnog perioda, pažnja investitora bila je usmerena na sastanak FED-a sredinom nedelje, s kojeg su tržišni učesnici očekivali jasniji signal o početku zaoštavanja monetarne politike. Na jačanje dolara, kao valute sigurnog utočišta, početkom nedelje uticao je rast averzije prema riziku na tržištu nakon vesti o nesolventnosti kineske građevinske kompanije *Evergrande*. Navedena kompanija pokušava da prikupi sredstva za plaćanje mnoštva zajmodavaca, dobavljača i investitora. Rok za otplatu kamate od 83,5 mln dolara na jednu od njenih obveznica dospeva u četvrtak, a kompanija ima ukupno 305 mlrd dolara obaveza. Kineski regulatori upozorili su u ponedeljak da bi nesolventnost kompanije mogla podstaći širenje krize u finansijskom sistemu zemlje. Međutim, investitori su se ubrzo u većem obimu okrenuli ka japanskom jenu i švajcarskom franku, kao valutama sigurnog utočišta, te je dolar oslabio, a vrednost valutnog para se do kraja dana u ponedeljak vratila na nivo s kraja prethodne nedelje. Na tom nivou (oko 1,1730 dolara za evro) se kurs EUR/USD uglavnom kretao i narednih dana do sredine nedelje, u očekivanju sastanka FED-a.

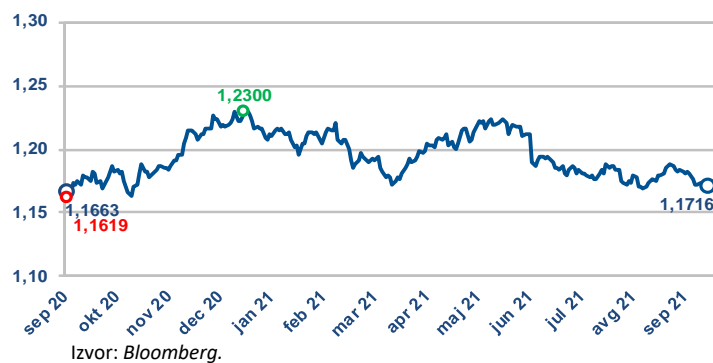
U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,09%

FED je, na redovnom sastanku, zadržao dosadašnje mere monetarne politike, ali je signalizirao da bi odluka o smanjenju kupovine aktive mogla biti doneta već na narednom sastanku u novembru. Takođe zvaničnici očekuju nešto brže povećanje referentne stope u naredne tri godine (polovina članova *FOMC*-a, devet od ukupno 18, sada očekuje da će referentna stopa biti povećana tokom 2022, dok je na prethodnom sastanku takav stav imalo sedam članova). Nakon objave detalja sa sastanka FED-a, dolar je ojačao, pa se vrednost valutnog para spustila do nivoa od 1,1684 dolara za evro (najniža vrednost tokom perioda trgovanja za izveštajni period). Međutim, kurs se nije dugo zadržao na tom nivou. Dolar je oslabio jer se pojačao optimizam na tržištu, nakon što je kompanija *Evergrande* saopštila da je putem privatnih pregovora regulisala jednu isplatu koja je dospela u četvrtak, umanjujući tako zabrinutosti u pogledu neizvršenja obaveza. Na jačanje optimizma uticala je i vest da je centralna banka Kine plasirala 90 mlrd juana u bankarski sistem kao podršku tržištu, što je smanjilo bojazan kod tržišnih učesnika u pogledu većeg potencijalnog sistemskog uticaja. Pored toga, dolar je slabio i nakon vesti da je u četvrtak Norveška postala prva razvijena država (članica G10) koja je nakon izbijanja pandemije virusa korona povećala referentnu kamatnu stopu (za 25 b.p.) i najavila mogućnost još jednog povećanja do kraja ove godine. U takvim okolnostima, kurs EUR/USD se u četvrtak na zatvaranju našao na nivou od 1,1744 dolara za evro (najviša vrednost na zatvaranju za izveštajni period).

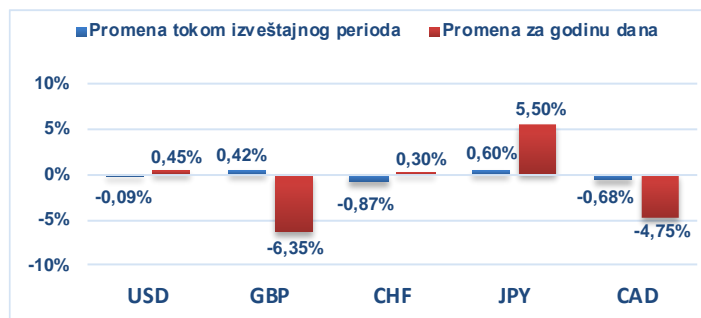
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Ipak, u petak je dolar ponovo ojačao usled novog *risk-off* sentimenta na tržištu, jer je mogućnost izvršenja obaveza kompanije *Evergrande* ponovo dovedena u pitanje. Pojedini vlasnici njihovih ofšor obveznica saopštili su da nisu primili isplate kupona do isteka roka u četvrtak, a sledeće nedelje dospeva na naplatu još kupona na obveznice u dolarima. Pored toga, evro je slabio jer je *IFO* indeks poslovne klime u Nemačkoj smanjen sa 99,6, koliko je iznosio u avgustu, na 98,8 u septembru (očekivano 99,0), što ukazuje na moguće usporavanje oporavka nemačke privrede u četvrtom tromesečju.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1716 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajne nedelje ostali su skoro nepromenjeni na delu krive do jedne godine, dok su na dužem delu krive povećani. Do rasta prinosa došlo je nakon najave FED-a da će uskoro početi sa smanjenjem kupovine aktive, dok bi do povećanja referentne kamatne stope moglo da dođe već sledeće godine, ranije nego što se prethodno očekivalo. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 5 b.p., na 0,27%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 9 b.p., na 1,45%.

Na sastanku koji je završen u sredu, FED je zadržao referentnu kamatnu stopu na istom nivou (raspon od 0,0–0,25%) i odlučio da nastavi neto kupovine državnih i hipotekarnih obveznica u okviru programa QE najmanje u istom obimu (120 mlrd mesečno), ali je signalizirao da bi odluka o smanjenju kupovine aktive (*tapering*) mogla biti doneta već na sledećem sastanku, u novembru. Takođe učesnici očekuju nešto brže povećanje referentne stope u naredne tri godine, a devet od 18 članova FOMC-a sada očekuje da će referentna stopa biti povećana tokom 2022. godine (u odnosu na sedam s prethodnog sastanka). Prema medijani očekivanja članova FOMC-a, referentna stopa za 2023. povećana je na 1,0% (sa sadašnjih 0,625%), za 2024. iznosi 1,75%, dok je u dugom roku ostala nepromenjena, 2,5%.

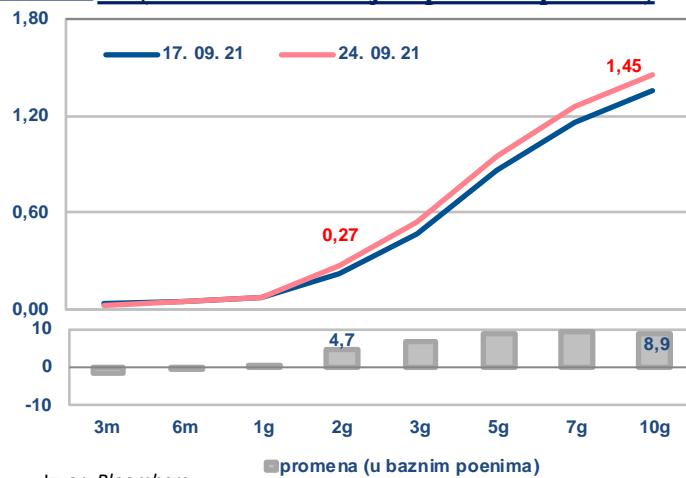
FED je smanjio projekciju stopa rasta BDP-a za tekuću godinu na 5,9% (prethodno 7,0%), dok su projekcije za naredne dve godine povećane na 3,8% i 2,5%, respektivno, a projekcija za 2024. iznosi 2%, što znači da će se tokom celog projektovanog perioda zadržati iznad potencijalne stope rasta, koja je ostala nepromenjena, 1,8%. Projekcije stope inflacije i bazne inflacije revidirane su naviše, te se očekuje da će u ovoj godini biti iznad 4,2% i 3,7%, respektivno, te da će se zadržati iznad ciljanog nivoa od 2% sve do kraja 2024. Projekcija stope nezaposlenosti povećana je na 4,8% u ovoj godini, a u naredne dve godine se očekuje njeno smanjenje do 3,5%, što je ispod projektovane ravnotežne stope nezaposlenosti od 4,0%.

FED – polovina članova FOMC-a očekuje povećanje referentne kamatne stope sledeće godine

Kompozitni PMI indeks u SAD, prema preliminarnim podacima za septembar, smanjen je sa 55,4 na 54,5, ukazujući na nastavak solidne ekspanzije poslovne aktivnosti, ali najsporijim tempom u poslednjoj godini dana i znatno sporijim nego početkom leta. Na usporavanje rasta ukupne aktivnosti pre svega je uticao najsporiji rast aktivnosti u uslužnom sektoru u poslednjih 14 meseci, usled čega je komponenta indeksa koja se odnosi na uslužni sektor smanjena na 54,4 (sa 55,1). S druge strane, PMI indeks proizvodnog sektora smanjen je na 60,5 (sa 61,1), što je najniži nivo u poslednjih pet meseci, ali je komponenta koja se odnosi na nivo proizvodnje i koja ulazi u obračun kompozitnog indeksa smanjena na 55,2 (sa 56,7), što je najniži nivo u poslednjih 11 meseci. Usporavanje rasta posledica je kombinacije pada tražnje, naročito u uslužnom sektoru, usled širenja delta varijante virusa, kašnjenja u lancima snabdevanja i nedostatka radne snage. Nabavne cene nastavile su da rastu u septembru, najvišom stopom u poslednja četiri meseca i drugom najvišom ikada zabeleženom, što su firme prenele na svoje kupce gde je to bilo moguće, pa su i prodajne cene znatno povećane. Firme ostaju optimistične, usled očekivanja oporavka tražnje i otklanjanja problema u lancima snabdevanja.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

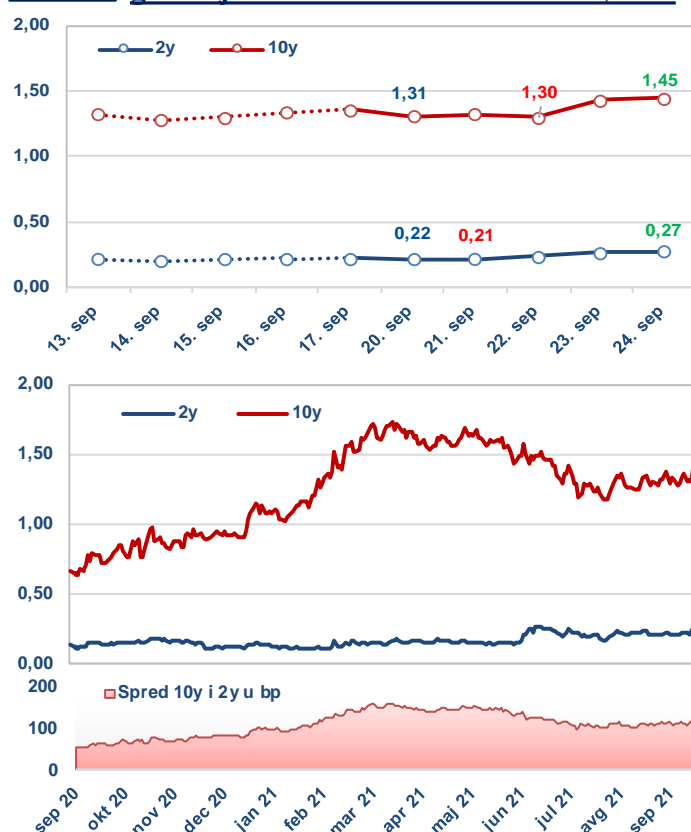
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Sep.	-	54,5	55,1
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	18. sep.	320	351	335
Prodaja novih kuća, u hiljadama, anualizovano	Avg.	715	740	729

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica su povećani, uz nešto veći rast prinosa obveznica duže ročnosti, čime se povećao nagib krive. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 1 b.p., na -0,70%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 5 b.p., na -0,23%. Rast prinosa posledica je povećanih očekivanja tržišnih učesnika da bi vodeće centralne banke, uključujući i ECB, mogle uskoro da započnu sa smanjenjem stimulativnih mera.

Kompozitni PMI indeks ekonomske aktivnosti za zonu evra zabeležio je pad u septembru u odnosu na prethodni mesec sa 59,0 na 56,1, ali se i dalje nalazi u zoni ekspanzije, šesti mesec zaredom. Podaci ukazuju na usporavanje rasta poslovne aktivnosti, najviše usled problema u lancima snabdevanja, uskih grla u proizvodnji i snažnog rasta cena sirovina. Proizvodni sektor se još uvek suočava s niskim zalihama sirovina i ključnih komponenata, problemima u isporuci i zatvaranjem pojedinih luka u Evropi i Aziji, usled čega je indeks proizvodnog sektora smanjen sa 61,4 na 58,7. Uslužni sektor takođe beleži sporiji tempo aktivnosti usled pogoršanja epidemiološke situacije i ponovnih ograničenja u međunarodnoj razmeni, tako da je indeks uslužnog sektora u septembru smanjen sa 59,0 na 56,3 poena.

Kompozitni PMI indeks za Nemačku smanjen je u septembru sa 60,0 na 55,3, što je najniži nivo od februara ove godine. Ekonomska aktivnost usporila je i u proizvodnom i u uslužnom sektoru. Francuska takođe beleži pad kompozitnog indeksa za septembar sa 56,9 na 55,1, najviše usled pada aktivnosti proizvodnog sektora, dok je aktivnost uslužnog sektora gotovo nepromenjena.

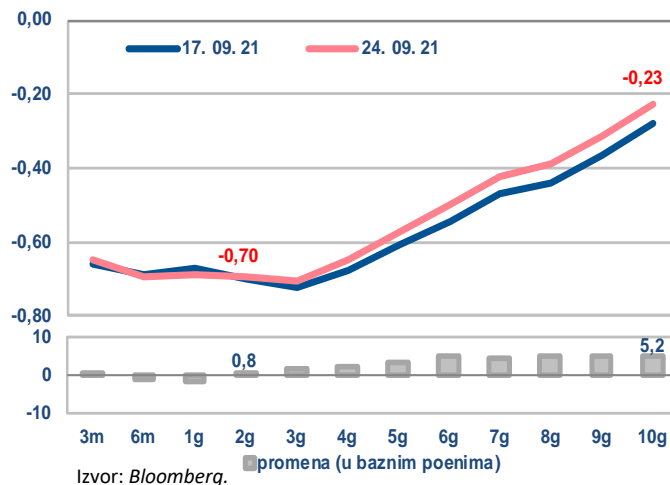
Članovi ECB-a i dalje vide rast inflacije kao privremen, ali sve veći broj njih prepoznaje rizik bržeg rasta cena

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj smanjen je sa 99,6, koliko je iznosio u avgustu na 98,8 u septembru. Komponenta indeksa koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena je sa 101,4 na 100,4, dok je komponenta koja se odnosi na očekivanja za narednih šest meseci smanjena sa 97,8 na 97,3. Pad vrednosti indeksa posledica je snažnog pogoršanja sentimenta u proizvodnom sektoru, usled uskih grla u proizvodnji sirovina i repromaterijala. Pored toga, pandemija virusa korona verovatno će ponovo snažnije pogoditi uslužni sektor tokom zimskih meseci. Usled svega, oporavak nemačke privrede će, nakon snažnog trećeg tromesečja, verovatno znatnije usporiti u četvrtom tromesečju.

Potpredsednik ECB-a Luis de Gindos rekao je da ostaje pri osnovnom scenariju ECB-a, ali je ukazao na opasnosti i upozorio da banka mora biti vrlo oprezna u pogledu rizika da bi privremeni rast cena mogao postati trajan.

Iako zvaničnici ECB-a i dalje vide skorašnji rast inflacije kao privremen, sve veći broj njih prepoznaje rizik da rast cena može premašiti njihove projekcije. Inflacija u zoni evra prošlog meseca dostigla je 3%, što je znatno iznad cilja ECB-a od 2%, a dalji rast očekuje se do kraja godine. Tokom sledeće godine ECB očekuje pad inflacije na nivo ispod 2%, kao i inflaciju ispod cilja tokom narednih godina.

1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

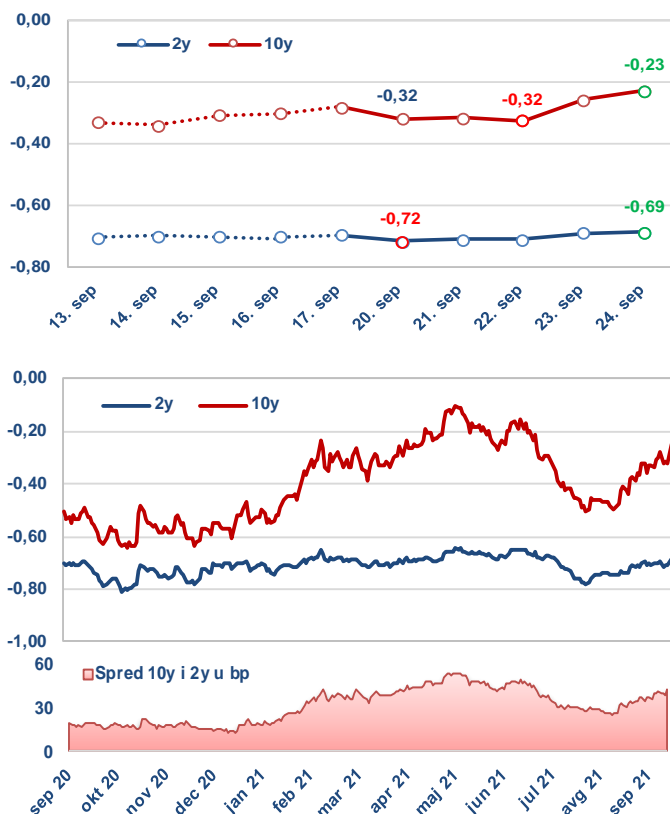

1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, zona evra, preliminarno	Sep.	58,5	56,1	59,0
Kompozitni PMI indeks, Nemačka, preliminarno	Sep.	59,2	55,3	60,0
IFO indeks poslovne klime, Nemačka	Sep.	99	98,8	99,6

Izvor: Bloomberg.

1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

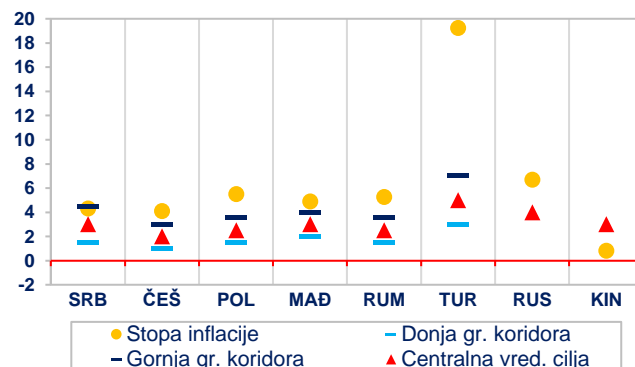
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T4, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10. 12. 2020.	7. 10. 2021.	1,05
Češka (CNB)	0,75	0,25	5. 8. 2021.	30. 9. 2021.	1,35
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28. 5. 2020.	6. 10. 2021.	0,15
Mađarska (MNB)	1,65	0,15	21. 9. 2021.	19. 10. 2021.	1,95
Rumunija (NBR)	1,25	-0,25	15. 1. 2021.	5. 10. 2021.	1,40
Turska (CBRT)	18,00	-1,00	23. 9. 2021.	21. 10. 2021.	17,80
Rusija (CBR)	6,75	0,25	10. 9. 2021.	22. 10. 2021.	7,05
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T4 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu anketa iz septembra 2021, osim za Češku, Mađarsku, Rumuniju (anketa iz avgusta), i Srbiju (anketa iz jula).

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

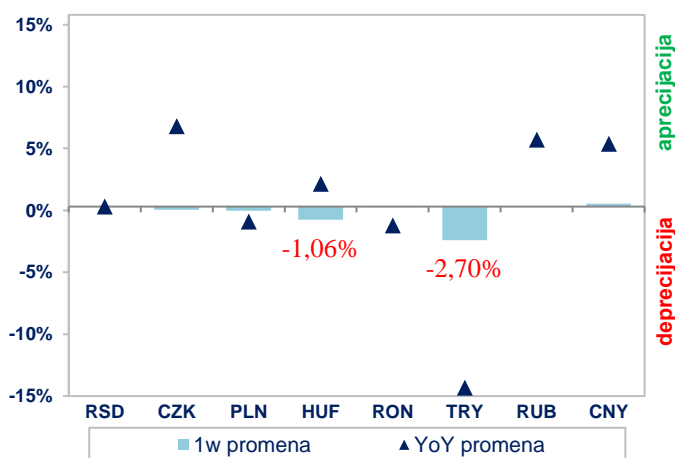
Centralna banka Turske je na sastanku Monetarnog odbora održanom 23. septembra smanjila referentnu stopu za 100 b.p., na nivo od 18%. Referentna stopa je smanjena uprkos pojačanim inflatornim pritiscima – stopa inflacije u Turskoj je u avgustu zabeležila rast na nivo od 19,25% YoY (najviši nivo u prethodne dve godine), što je gotovo četiri puta iznad nivoa ciljane inflacije za 2021. Pored toga, odluka o smanjenju referentne stope doneta je u uslovima pritiska od strane predsednika Turske, koji je u skorašnjim izjavama obećao smanjenje referentne stope ovog meseca. Guverner je prethodno istakao da će Banka u narednom periodu posmatrati stopu bazne inflacije (16,76%), kao važan pokazatelj za vođenje monetarne politike.

Centralna banka Mađarske je na sastanku Monetarnog odbora održanom 21. septembra povećala referentnu stopu za 15 b.p., na nivo od 1,65%, što je manje od očekivanog povećanja (25 b.p.). Stopa na depozitne olakšice takođe je povećana, za 15 b.p., na nivo od 0,70%, dok je u istom obimu povećana i stopa na kreditne olakšice, koja sada iznosi 2,60%. Centralna banka Mađarske očekuje da prosečna stopa inflacije u 2021. bude u rasponu od 4,6–4,7%, dok se u 2022. očekuje njen povratak u okvire ciljanog koridora (u raspon od 3,4–3,8%). Projekcija stope rasta BDP-a za 2021. revidirana je naviše, s nivoa od 6,2% na raspon od 6,5–7%, dok je za 2022. revidirana s nivoa od 5,5% na raspon od 5–6%. Odlučeno je da se nastavi postepeno smanjenje obima kupovine obveznica u okviru programa QE, pri čemu je centralna banka Mađarske prilagodila nedeljni iznos kupovine obveznica i smanjila ga za 10 mlrd forinti na 40 mlrd forinti (oko 114 mln evra). Navedeno je i da će se devizni svopovi, koji služe za obezbeđenje likvidnosti u forintama, postepeno ukidati, ali kada se uzme u obzir stanje na tržištu svopova.

Rejting agencija Moody's povećala je kreditni rejting Mađarske sa nivoa Baa3 na nivo Baa2, uz stabilne izgleda. Kao prvi razlog za povećanje rejtinga navodi se otpornost mađarske ekonomije, koja je podržana snažnim rastom ostvarenim u prvoj polovini 2021, zatim snažnim izgledima u srednjem roku koji su zasnovani na obimnim investicijama, kao i potencijalnim rastom od oko 3–4% tokom narednih pet godina. Kao drugi razlog agencija je navela da očekuje da će projektovani privredni rast i povoljni srednjoročni izgledi podržati fiskalnu konsolidaciju i smanjenje zaduženosti zemlje.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: 10G)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	3,560	16,0	-34,0
Češka (2031)	1,959	-3,1	114,8
Poljska (2030)	2,042	0,5	71,2
Mađarska (2033)	3,130	-0,1	63,2
Rumunija (2030)	3,989	13,8	33,0
Turska (2031)	17,720	123,0	459,0
Rusija (2030)	7,290	20,5	101,0
Kina (2030)	2,867	-1,0	-21,7

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je zabeležila pad od 0,03% i kretala se u rasponu od 1.750,02 do 1.778,15 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

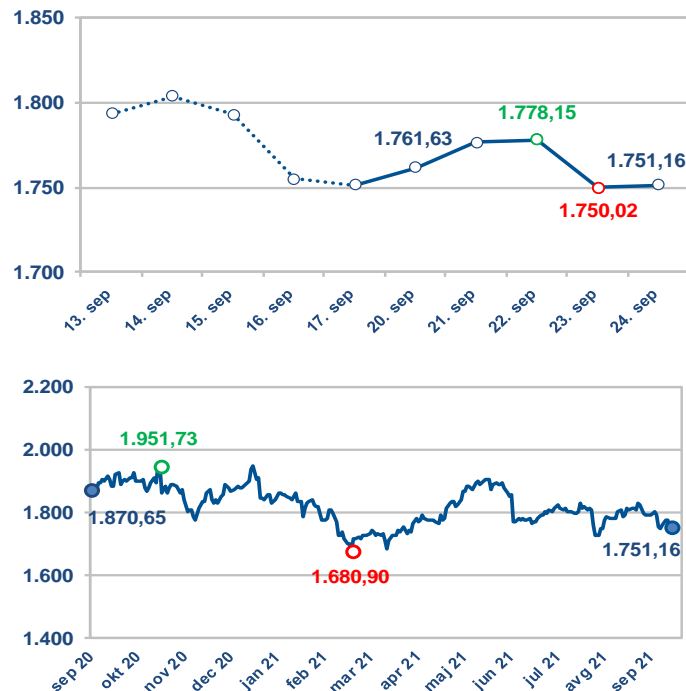
Na pad cene zlata tokom posmatranog perioda uticali su: rast vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD, izjava predsednika FED-a Pauela da bi već u novembru mogao otpočeti program ogromnog otkupa obveznica, uz moguće povećanje nivoa referentne kamatne stope u toku 2022, očekivanja pred sastanak da će Banka Engleske načiniti sličan potez kao FED sa svojim programom otkupa obveznica vrednosti od 895 mlrd funti, vest o smanjenju vrednosti imovine *SPDR Gold Trust*, najvećeg svetskog berzanskog fonda za trgovanje zlatom, kao i signali drugih vodećih centralnih banaka da podsticajne mere u vreme pandemije slabe.

Cena zlata zabeležila pad od 0,03% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.751,16 dolara po unci

Na povremeni rast cene zlata tokom posmatranog perioda uticali su: vest o povećanju izvoza zlata iz Švajcarske za Indiju, strah od prelivanja dužničke krize kineske kompanije za trgovanje nekretninama *China Evergrande Group*, kao i povremeno slabljenje vrednosti dolara.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je rast cene nafte tipa *brent* od 3,74%, koja se kretala u rasponu od 73,72 do 77,66 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

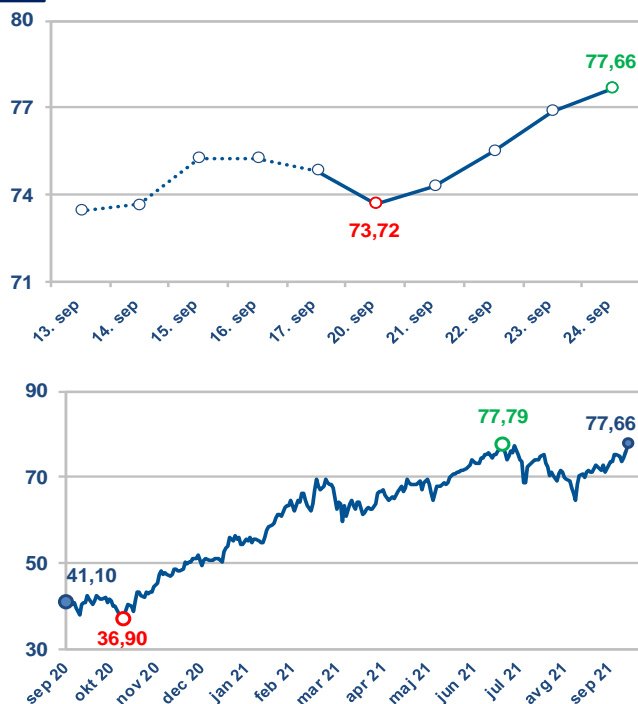
Na rast cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: prekidi u proizvodnji nafte na obali Meksičkog zaliva SAD nakon dva uragana, hladno vreme na severnoj hemisferi, koje već na početku jeseni ukazuje na veću potražnju, očekivanje većeg broja letova iz Evrope i ostatka sveta ka SAD nakon odluke da se otvori granica za vakcinisane putnike, izveštaji Američkog instituta za naftu (*API*) i Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o padu nivoa zaliha sirove nafte u SAD, teškoće pojedinih članica grupe *OPEC+* da uvećaju svoju proizvodnju nafte do ciljanog nivoa (manjak barela nafte iz Nigerije, Angole i Kazahstana), kao i vest da je kineska kompanija *Sichuan Clover Biopharmaceuticals Inc* razvila vakcinu koja 79% štiti od delta soja virusa korona.

Cena nafte zabeležila rast od 3,74% i na kraju posmatranog perioda iznosila 77,66 dolara po barelu

Na ograničenje većeg rasta cene nafte tokom posmatranog perioda uticali su: jačanje vrednosti dolara, vest da Bajdenova administracija namerava da ograniči upotrebu gasa (za rashladne uređaje) jer se zagreva planeta, što ukazuje na dugoročnu rešenost SAD da se bori protiv preterane upotrebe fosilnih goriva, kao i povećanje broja aktivnih naftnih platformi u SAD, prema podacima američke kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa *brent* (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.